

III-5 การให้ข้อมูลและเสริมพลังแก่ผู้ป่วยและครอบครัว

ประเด็นคุณภาพ/ความเสี่ยงที่สำคัญ: ผู้ป่วยและครอบครัวสามารถดูแลสุขภาพของตนเองได้						
ข้อมูล/ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	2553	2554	2555	2556	2557
1. อัตราการกลับมารักษาซ้ำภายใน 28 วัน ของผู้ป่วย COPD	< 3 %	0.16	0.22	0.38	0.06	0.39
2. อัตราการกลับมารักษาซ้ำของผู้ป่วยโรคเบาหวานหรือภาวะแทรกซ้อนที่เกี่ยวข้องกับเบาหวานภายใน 28 วัน	< 3%	0.02	0	0.08	0.10	0.13
3. อัตราการ Re-admit ภายใน 28 วัน	< 3%	1.60	1.66	2.49	3.62	3.23

บริบท:

มุ่งเน้นให้บริการด้านการให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรค สภาวะสุขภาพของผู้ป่วยการปฏิบัติตน เพื่อลดอาการกำเริบ แก่ผู้ป่วย ญาติ และผู้ดูแล ภายหลังจากจำหน่ายจากโรงพยาบาลโดยพัฒนาขีดความสามารถและการ

มีส่วนร่วมในการวางแผนการพยาบาลร่วมกับทีมสุขภาพ

ตัวอย่างโรคที่คุณภาพการให้ข้อมูลและเสริมพลังมีความสำคัญ:

- กลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรคมะเร็ง โรคหลอดเลือดสมองและผู้ป่วยจิตเวช AIDS

ลักษณะประชากร/ผู้รับบริการที่มีผลต่อการให้ข้อมูลและเสริมพลัง:

- กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้สูงอายุและเด็ก

กระบวนการ:

- มีแนวทางในการดูแลผู้ป่วยโดยประเมินผู้ป่วยตั้งแต่แรกรับ จนวางแผนจำหน่าย

บทเรียนเกี่ยวกับการวางแผนและกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ :

- ทีมสุขภาพจะมีการประเมินสภาพผู้ป่วยตั้งแต่แรกรับทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคมจิตวิญญาณของผู้ป่วยและครอบครัวเพื่อใช้ในการวางแผนรักษาและให้ข้อมูลเพื่อกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้ป่วยตามสภาพปัญหาของผู้ป่วยแต่ละรายและบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึก

างการ

พยาบาล มีการวางแผนการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและญาติเป็นรายบุคคล/รายกลุ่ม เช่นผู้ป่วยเบาหวาน ไตวายเรื้อรัง ปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรคหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง

- นำข้อมูลผู้ป่วยมาวางแผนการดูแลกำหนดกิจกรรมในการเรียนรู้ร่วมกับทีมสหสาขาวิชาชีพเพื่อให้ครอบคลุมปัญหาทุกด้าน
- การติดตามปัญหาและอุปสรรคในการดูแลตนเอง โดยประสานงานกับทีม HHC และ รพสต. เพื่อติดตามอาการและการให้ความช่วยเหลือจนกว่าผู้ป่วยจะสามารถช่วยเหลือตนเองได้อย่างเหมาะสมในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง
- มีระบบการปรึกษาจิตเวช เพื่อให้คำแนะนำผู้ป่วยและญาติ ในการดูแลอาการและการกินยาต่อเนื่องในผู้ป่วยจิตเวช
- จัดตั้งคลินิกวัยใสเพื่อเสริมสร้างทักษะความรู้เรื่องอนามัยวัยเจริญพันธุ์และการสื่อสารเรื่องเพศที่ถูกต้องให้กับวัยรุ่น การให้ความเข้าใจในเรื่องเพศและเรื่องต่างๆ อย่างถูกต้อง การวางแผนการดูแลให้คำแนะนำในผู้ป่วย OSCC และในวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์

บทเรียนเกี่ยวกับการให้ข้อมูลที่จำเป็น การสร้างการเรียนรู้ เพื่อการดูแลตนเองและพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม :

- กำหนดบทบาทของการทำงานเป็นทีมในด้านการให้ข้อมูลเชื่อมโยงการสร้างสุขภาพในทุกขั้นตอนของการดูแลโดยพยาบาลให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวขณะที่รับผู้ป่วยเข้ามารักษาในโรงพยาบาล และแพทย์เป็นผู้ให้ข้อมูลโดยตรงแก่ผู้ป่วยและครอบครัว
- การประสานงานระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพในการให้ข้อมูลที่จำเป็นโดยสื่อสารการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสถานะของผู้ป่วยแต่ละคนเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยและญาติได้ซักถามทำความเข้าใจประเมินการเรียนรู้ ทักษะต่างๆจนแน่ใจว่าผู้ป่วยสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง
- พัฒนาศักยภาพผู้ป่วยและญาติในกรณีที่ต้องใช้ทักษะในการดูแลผู้ป่วยโรคเรื้อรังที่บ้านอย่างต่อเนื่อง เช่นผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองที่บ้านอย่างต่อเนื่อง
- คลินิกCOPDเปิดให้บริการวันพุธและคลินิกAsthmaในวันศุกร์แบบ One Stop Service โดยทีมสหวิชาชีพ
- คลินิกเบาหวานเปิดให้บริการทุกอังคารและวันพฤหัสบดีจัดการโปรแกรมการให้ความรู้ประจำเดือนรายกลุ่มเฉพาะราย ตามสาเหตุของปัญหา

บทเรียนเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านอารมณ์ จิตใจ และคำปรึกษา :

- การให้คำปรึกษาผู้ป่วยฆ่าตัวตาย/ซึมเศร้าหรือผู้ป่วยที่มีภาวะเครียด/วิตกกังวลสูง โดยมีแบบเฝ้าระวัง

ภาวะซึมเศร้าและการทำร้ายตนเองของ กรมสุขภาพจิต และมีแนวทางการให้การช่วยเหลือ

- มีศูนย์ HHC ในกลุ่มเพื่อรับส่งต่อผู้ป่วยเพื่อการดูแลอย่างต่อเนื่องและการประสานงานกับแหล่งประโยชน์ต่างๆ ใกล้เคียงบ้านเช่นรพศ.ศูนย์สุขภาพชุมชนเพื่อการดูแลช่วยเหลือและให้คำปรึกษามีการให้คำปรึกษาทั้งทางด้านสุขภาพจิตและปัญหาสุขภาพเช่นผู้ที่ต้องการเลิกดื่มสุราบุหรี่หรือสารเสพติดต่างๆ
- มีบริการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ เกี่ยวกับปัญหาทางสุขภาพใจ ที่เบอร์โทรศัพท์ 056-282223

แผนการดูแลผู้ป่วยโดยทีมผู้ให้บริการกับผู้ป่วย/ครอบครัว:

- ในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูงและโรคอื่น โรคมีการกำหนดแผนการดูแลผู้ป่วยร่วมกันในทีมสหสาขาวิชาชีพ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่แต่ละวิชาชีพ ในการดูแลผู้ป่วยที่ชัดเจน
- มีการให้คำแนะนำและเตรียมญาติ ในการดูแลผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ เช่น การพลิกตะแคงตัวผู้ป่วย เพื่อป้องกันแผลกดทับ การบริหารข้อและกล้ามเนื้อ เพื่อป้องกันข้อติดการดูแลสายสวนปัสสาวะเพื่อป้องกัน การติดเชื้อ เป็นต้น

บทเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมพลัง / เสริมทักษะให้แก่ผู้ป่วย/ครอบครัว ให้มีความสามารถในการดูแลตนเอง:

- การพัฒนาศักยภาพความพร้อมของ Care giver ในผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ โดยมีการฝึกทักษะ และส่งเสริมให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลตั้งแต่ระยะแรกที่ผู้ป่วยอยู่โรงพยาบาลทุกรายครอบคลุม และประเมินซ้ำก่อนจำหน่ายจากทีมพยาบาลจนผู้ดูแลสามารถปฏิบัติได้ด้วยความมั่นใจเช่นการทำอาหารปั่น การดูแลสายสวนปัสสาวะการฝึกบริหารข้อ การพลิกตะแคงตัวเพื่อป้องกันแผลกดทับ
- ผู้ป่วยสุติกรรมได้รับการเสริมทักษะเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติตัวก่อนคลอดให้กับผู้ป่วยแต่ละราย เช่นวิธีการเบ่งคลอด การหายใจที่ถูกต้อง การบรรเทาอาการปวด การดูแลแผลฝีเย็บให้ และการให้ความรู้ มารดาหลังคลอดเกี่ยวกับ การปฏิบัติตัวหลังคลอด Breast feeding การคลึงมดลูกเพื่อป้องกันภาวะ ตกเลือดหลังคลอด การป้องกันการติดเชื้อที่แผลฝีเย็บ การอาบน้ำเด็ก
- สอนและฝึกทักษะของมารดาหลังคลอดตามนโยบายโรงพยาบาลสายใยรักและโรงเรียนพ่อแม่ในหน่วยบริการ
- ผู้ป่วยหลังผ่าตัดสอนเรื่องการปฏิบัติตัวในการดูแลแผลผ่าตัดพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลสอนฝึกทักษะในการทำแผล สนับสนุนอุปกรณ์
- มีแนวทางการวางแผนจำหน่ายให้ครอบคลุมโดยใช้ D – METHOD ตั้งแต่แรกรับจนจำหน่ายจากโรงพยาบาล

บทเรียนเกี่ยวกับการประเมินผลกระบวนการเรียนรู้และเสริมพลัง:

- มีการประเมินซ้ำก่อนจำหน่าย ในกลุ่มผู้ดูแลผู้ป่วยที่มีการสอน สาธิตการปฏิบัติตัว เช่น การให้อาหารทางสายยาง การดูแลแผล การทำแผล การพลิกตัวเพื่อป้องกันแผลกดทับเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติจริง ที่บ้าน
- จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการดูแลแผลที่เท้าในผู้ป่วยเบาหวานในเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล และ รพ.สต. ได้พัฒนาการประเมินความเสี่ยงการเกิดแผลที่เท้าในผู้ป่วยเบาหวาน และวิธีการดูแลรักษา

ผลการพัฒนาที่สำคัญ:

- มี Discharge Plan (D - METHOD) มีคลินิกโรคเรื้อรัง ได้แก่ คลินิกโรคเบาหวาน ไตวายเรื้อรัง โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคหัวใจ

มาตรฐาน	Score	ประเด็นในแผนการพัฒนา 1-2 ปีข้างหน้า
86. การให้ข้อมูลและเสริมพลัง	3.5	<ul style="list-style-type: none">● ขยายผลในกลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรังให้ครอบคลุม ประเมินผลการเสริมพลังในผู้ป่วยที่กลับมา รักษาด้วยภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ